

[Udenrigsministeren]

ske lande. Parallelt hermed vil der foregå en løbende videreudvikling af Den Europæiske Union.

Det Europæiske Råds møde i oktober præciserede tidsplanen for udvidelsen. Det blev bekræftet, at målet er, at den første udvidelse finder sted den 1. januar 1995, og at forhandlingerne afsluttes inden den 1. marts 1994. Forhandlingerne har nu fået et ekstra skub. Vi har bedre chancer end før for at afslutte forhandlingerne hurtigt, og derfor skal vi opretholde det tempo i forhandlingerne, som nu er skabt.

Europa-Parlamentet skal til sin tid godkende resultatet af tiltrædelsesforhandlingerne. Det er Europa-Parlamentets ret ifølge Traktaten. Først når det er sket, kan ratifikationen i de nuværende medlemslande og i ansøgerlandene gå i gang. Forhandlingsresultatet bør derfor ligge klar den 1. marts 1994, ellers kan det blive svært for Europa-Parlamentet at godkende udvidelsen, inden det går på valg i juni næste år.

Hvis Europa-Parlamentets godkendelse ikke kommer i hus før valget, kan udvidelsen blive forsinket. Parlamentet vil så tidligst kunne se på sagen til efteråret 1994. Vi kan i øvrigt ikke udelukke, at det nyvalgte parlament til sin tid kæder udvidelsen sammen med spørgsmålet om institutionelle reformer.

Foreløbig har ansøgerlandene udvist stor beslutsomhed. De satser alle på, at udvidelsen skal lykkes, og det er der i det mindste tre grunde til:

Den første grund er økonomisk. Et tilbud om fuld deltagelse i et marked på 350 mio. mennesker er naturligvis attraktivt. Det gælder især for små, åbne økonomier som EFTA-landene. Og det gælder især på et tidspunkt, hvor protektionistiske ideer på ny vinder frem. EØS-aftalen er et stort fremskridt set fra ansøgerlandenes side; men den er ikke nok.

Den anden grund er politisk. Når man er nabo til EU og ønsker adgang til det indre marked, påvirkes man af Unionens beslutninger. Ikkemedlemmer er ofte nødt til passivt at indrette sig efter Fællesskabets direktiver og forordninger; medlemmerne er derimod fælles om at afgøre, hvad der skal stå i dem. Medlemskab giver medbestemmelse på løsningen af de problemer, ingen stat længere kan løse alene. Medlemskab giver reel indflydelse mod afgivelse af formel suverænitæt, og det er et godt bytte.

Den tredje grund til at søge optagelse er sikkerhedspolitisk. EU-landene er i dag en ø af stabilitet i en ustabil verden. EU's naboer oplever i endnu højere grad end EU-landene den usikkerhed og de risici, der er opstået siden murens fald. Det gælder også vore nordiske nabolande. Læg mærke til, hvor ofte vore nordiske kolleger ender med at tale sikkerhedspolitik, når man spørger dem om EU. De ser Unionen som en mulighed for at øge stabiliteten i hele Norden og i Østersøregionen. Sikkerhed i bred forstand er for dem nok den væsentligste grund til at ønske medlemskab af Den Europæiske Union.

Udvidelsen er også af stor betydning for Unionen og for Danmark. Udvidelse fører til fornyelse. Unionens politik afhænger af medlemsstaterne. Nye medlemsstater bringer nye synspunkter med sig ind i Unionen. Nye medlemsstater styrker nogle holdninger på bekostning af andre. Derfor betyder en ændret sammensætning af medlemskredsen også ændringer i Den Europæiske Union.

En vellykket udvidelse med EFTA-lande vil føre til styrkelse af nordiske synspunkter i Unionen. Norden har altid været en del af Europa, men vores historie, traditioner og samfundsopbygning adskiller sig på nogle punkter fra det europæiske gennemsnit. Derfor har vi et særligt bidrag at yde. Derfor vil optagelse af andre nordiske lande præge Unionens videre udvikling.

Det gælder for eksempel i spørgsmålene om åbenhed, nærhed og demokrati. Ratifikationens forløb i Danmark og andre steder gjorde det klart, at denne del af samarbejdet er underudviklet. I bestræbelserne på at skabe nye rammer for imødegåelse af de mange nye udfordringer havde man ikke viet disse emner tilstrækkelig opmærksomhed.

Det er vi i gang med at gøre noget ved. Det første vigtige skridt blev taget på Det Europæiske Råds møder i Birmingham og Edinburgh. Siden da har vi gennemført en række konkrete forslag, som alle sigter mod at bringe Den Europæiske Union tættere på borgerne. Vi er kommet et stykke med offentliggørelse af afstemningsresultater, åbne rådsmøder og aktindsigt, og vi har indgået aftaler om nærhedsprincippets anvendelse og om ombudsmandens virksomhed.